

teatre

FRANCESC FOGUET I BOREU

Una humanitat monstruosa

DAVID RUANO/TNC

La novel·la *Frankenstein o el Prometeu modern* (1818) de Mary W. Shelley —en català n'hi ha una bona traducció de Quim Monzó— explora la distopia de descobrir l'elixir o el secret de la vida en l'era il·lustrada i científica. El jove universitari Victor Frankenstein, després d'enfebrides i infatigables jornades d'investigació, arriba a animar la matèria exànime. Crea un ésser humà de complexió gegantesca, fet de trossos de carn morta, que pren vida una nit lúgubre de tempesta. Quan neix, per horror i repugnància, el seu creador abandona aterrit aquest *monstre* demoníac i dantesc.

Frankenstein, dirigit per Carme Portaceli, duu a l'escenari la magnífica novel·la de Shelley. El primer problema de la proposta és, precisament, l'adaptació de Guillem Morales. Resulta inevitable condensar-ne els antecedents, la trama, els personatges, els temps i els paisatges. Però els canvis de guix respecte

Frankenstein

ADAPTACIÓ: GUILLEM MORALES

Direcció: Carme Portaceli
TNC, Sala Gran, 22 de febrer

de l'original obvien les capes narratives i caricaturen l'ambició prometeica, les tribulacions morals i la dissort fatal de Victor Frankenstein, corsecat pels remordiments de culpa. També simplifiquen l'abast i la significació complexos de la seva criatura o modifiquen el rol de personatges secundaris (Henry/Justine o Fèlix i Agatha). Sense oblidar esmenes de cinèfil d'aspectes fonamentals de l'argument original, com ara la mort de William o el desenllaç.

El segon problema del *Frankenstein* de Portaceli és una escenificació que abusa d'alguns recursos com la cinta sense fi (una invenció piscatoriana!), les pujades i baixades d'objectes escenogrà-

tics o la successió mecànica d'entrades i sortides dels personatges. Algunes escenes importants per als clímax de la història se'n ressenten força. En canvi, en un espai escènic immens i desangelat en què els actors amb prou feines es fan notar, les imatges audiovisuals que es projecten al fons de l'escenari ajuden a crear els ineludibles paisatges de misteri i terror que envolten el nomadisme de la infausta criatura, encarnada enèrgicament per un tendre i diabòlic Joel Joan.

Com en la novel·la, el protagonisme se l'endú Victor Frankenstein, interpretat per Àngel Llàcer, que a estones és convincent, però en altres massa fred i distant, sobretot en les escenes afectives amb Elisabeth (Magda Puig), o massa emfàtic, en els duels dialèctics amb la seva creació, envers la qual oscil·la patèticament entre l'odi i l'horror. Més ajustat i entranyable és el personatge de De Lacey (Lluís Marco), amb molt més protagonisme que en l'original, l'únic que és capaç de comprendre la irreductible naturalesa humana del *monstre* engendrat pels deliris i la folia del Dr. Frankenstein.

Tot desvinculant-la del somni prometeic, una altra opció discutible, el *Frankenstein* del TNC destaca el desafiament de la ciència a la mare natura i els lligams indissolubles i tràgics entre el creador i l'ésser creat. Si Victor Frankenstein fa un viatge a la foscor del món, la seva pobra criatura aprèn a discernir el bé i el mal i, a despit de ser repudiat per tothom i d'odiar per això, és capaç d'estimar. Perquè el seu cor, naturalment, desborda humanitat. Més que una por catàrtica, que ni l'efectisme truculent del desenllaç suggereix, aquest *Frankenstein* desperta la simpatia ètica cap a una criatura maleïda, solitària i desesperada que deixa en evidència la maldat monstruosa de les societats humanes envers els *diferents* i *deformes*.